

ОПЕРАТИВНА ІНФОРМАЦІЯ
*(за матеріалами інтернет-версій друкованих ЗМІ
та онлайн-медіа)*

25.03.2026

Зміст:

(Натисніть на заголовок для переходу на текст)

Загальні питання

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 24 бер. Брюссель збільшує на EUR150 тис. підтримку Україні для захисту культурної спадщини. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 24 бер. ЄС виділить додатково €250 тисяч на допомогу українській культурі. – Інф.](#)

[NV. – 2026. – 24 бер. Місце, де жив святий Ян з Дуклі. Що відомо про Бернардинський монастир у Львові, який росіяни атакували 24 березня. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 24 бер. У Львові російським ударом пошкоджено ансамбль Бернардинського монастиря – ОВА. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 24 бер. Потрібні додаткові санкції в сфері культури – МЗС після удару РФ по історичному центру Львова. Заява. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 24 бер. Сибіга заявив, що МЗС вже домовилось з експертами ЮНЕСКО про візит до Львова для фіксації руйнувань. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 24 бер. Експерти ЮНЕСКО відвідають Львів, щоб зафіксувати руйнування. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 25 бер. Український інститут напам'яті закликає виключити Росію з ЮНЕСКО. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 25 бер. Через злочини проти культурної спадщини членство Росії в ЮНЕСКО є неприпустимим – постпред України. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 25 бер. МЗС Латвії засудило удари РФ по Львову і рішення Венеційського бієнале допустити на виставку російську експозицію. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 24 бер. Росія пошкодила в Україні 1 707 об'єктів культурної спадщини – Бережна. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 24 бер. Олександр Алфьоров, голова Українського інституту національної пам'яті: «Ми можемо сьогодні об'єднатися з поляками і стати щитом Європи». – Банахевич Ю.](#)

Мовні питання

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 24 бер. Мовний омбудсмен про обмеження російськомовного дитячого контенту на YouTube: Робота в цьому напрямку](#)

[тривас. – Інф.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 25 бер. Білгород-Дністровський першим на Одещині заборонив публічне використання російськомовних творів. – Інф.](#)

Театр

[Україна молода. – 2026. – 25 бер. Легенди і шедеври. Національна опера України радує постановками Вільяма Форсайта, Івана Уривського та Анатолія Солов'яненка. – Неліна В.](#)

Музика

[Україна молода. – 2026. – 25 бер. «Дударик» і місто Марії. У Львові відбудеться благодійний концерт-реквієм пам'яті жертв трагедії Маріуполя. – Кохан Л.](#)

[Україна молода. – 2026. – 25 бер. «Прилетіла ластівочка». Хор «Гомін» популяризує твори Миколи Леонтовича. – Інф.](#)

Візуальні мистецтва

[Україна молода. – 2026. – 25 бер. Обличчя війни: фотовиставка про бійців «Хартії» завершила свою роботу у Полтаві і помандрувала Україною далі. – Волкова Г.](#)

[Україна молода. – 2026. – 25 бер. Знайди свій день. Харківський художник Гамлет Зіньківський представив у Києві проєкт 365 «Час не потрібен». – Самченко В.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 24 бер. У Харкові 1 квітня відкриється виставка «Ковчег» до ювілею колекціонера Гриньова. – Інф.](#)

Кіномистецтво. Кінопрокат

[Україна молода. – 2026. – 25 бер. Чотири роки війни і любові. У Києві відбувся преспокказ документального фільму «Вона» режисерки Тетяни Станевої. – Григоренко В.](#)

[Інтерфакс-Україна. – 2026. – 24 бер. «Мавка. Справжній міф» збрала понад 20 млн грн за три тижні прокату. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 24 бер. Фільм «Мавка. Справжній міф» уже зібрав у прокаті понад \\$20 мільйонів. – Інф.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 24 бер. У Києві пройде ретроспективний показ фільму «Прометей» Івана Кавалерідзе. – Інф.](#)

Література

[NV. – 2026. – 24 бер. «Вже відчули це». Як зміниться ціна виданих в Україні книжок і що станеться на цьому ринку вже найближчим часом. – Угніва С.](#)

[Укрінформ. – 2026. – 24 бер. Інститут книги упорядкував четвертий каталог української поезії. – Інф.](#)

Музейна справа

Український тиждень. – 2026. – 23 бер. Поза тінню Росії: як Україна переосмислює спадщину Русі. – Петренко-Цеунова О.

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 24 бер. У Музеї війни 29 березня відбудеться дискусія про мистецтво українського Півдня та викрадення спадщини Херсона. – Інф.

Укрінформ. – 2026. – 25 бер. Херсонський художній музей отримав від Київської митниці конфісковану порцелянову мініатюру. – Інф.

День. – 2026. – 23 бер. Спротив: літературно-музичний день в Музеї книги і друкарства України. – Грабовська І., Палій Д.

Охорона культурної спадщини

Віледж Україна. – 2026. – 24 бер. У Києві оголосили бліц-конкурс ідей для тимчасового облаштування Поштової площі. – Джанов Д.

Віледж Україна. – 2026. – 24 бер. В Одесі вночі почали зносити пам'ятку архітектури на Французькому бульварі. – Гуржий В.; Укрінформ. – 2026. – 24 бер. В Одесі пошкоджена пам'ятка архітектури на Французькому бульварі. – Інф.

Бібліотечна справа. Промоція читання

Українська літературна газета. – 2026. – 24 бер. Підтримайте бібліотеку українського мистецтва. – Інф.

Релігія

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 24 бер. Заповідник «Києво-Печерська лавра» просить монастир УПЦ (МП) звільнити два корпуси. – Інф.

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 24 бер. Держетнополітики виявило ознаки афілійованості монастиря «Голосіївська пустинь» УПЦ (МП) з РПЦ. – Інф.

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 24 бер. У Лос-Анджелесі відбувся ювілейний «Pysanka Festival». – Інф.

Загальні питання

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 24 бер. Брюссель збільшує на EUR150 тис. підтримку Україні для захисту культурної спадщини. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 24 бер. ЄС виділить додатково €250 тисяч на допомогу українській культурі. – Інф.

Європейська комісія надає Україні додаткові 150 тис. євро для зміцнення потенціалу в управлінні ризиками забезпечення захисту культурних пам'яток та творів мистецтв. Відповідний анонс 24 березня зробив європейський комісар з питань молоді, культури та спорту Гленн Мікаллеф під час спільного підходу до преси з міністром з питань креативних індустрій, медіа та мистецтв Великої Британії Яном Мюрреєм. Європейський комісар також повідомив, що під час зустрічі зі своїм візаві з Великої Британії ключова частина дискусії була зосереджена на Україні. «Європейський Союз, як і раніше, рішуче налаштований підтримувати Україну. Ця війна ведеться не лише на полі бою. Вона також ведеться проти душі нації, проти її культури, проти її пам'яті та проти її ідентичності», – констатував він. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1153956.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4105049-es-vidilit-dodatkovu-250-tisac-na-dopomogu-ukrainskij-kulturi.html>

NV. – 2026. – 24 бер. Місце, де жив святий Ян з Дуклі. Що відомо про Бернардинський монастир у Львові, який росіяни атакували 24 березня. – Інф.; Інтерфакс-Україна. – 2026. – 24 бер. У Львові російським ударом пошкоджено ансамбль Бернардинського монастиря – ОВА. – Інф.

Російські окупанти 24 березня атакували центр Львова. Пошкоджень, серед іншого, зазнала спадщина ЮНЕСКО – монастир Бернардинів. Будівля є однією з найвідоміших у місті. Ансамбль Бернардинського монастиря розташований на території історичного ареалу Львова – об'єкта, який внесений до Міжнародного списку культурних цінностей під посиленням захистом. Пожежа охопила примурні будівлі комплексу. Наразі ступінь ушкодження визначають фахівці. Видання розповідає, що відомо про монастир. Докладно:

<https://nv.ua/ukr/kultura/ataka-na-lviv-24-bereznia-poshkodzheno-ansambl-bernardinskogo-monastirya-shcho-vidomo-50594532.html>

<https://interfax.com.ua/news/general/1154021.html>

Укрінформ. – 2026. – 24 бер. Потрібні додаткові санкції в сфері культури – МЗС після удару РФ по історичному центру Львова. Заява. – Інф.

Цілеспрямований удар РФ по центральній частині Львова, що призвів до пошкодження об'єктів Всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, є актом варварства і культурним злочином, йдеться у заяві МЗС України, оприлюдненій на Урядовому порталі. «Міністерство закордонних справ України рішуче засуджує черговий акт варварства і культурного злочину Російської Федерації проти України – цілеспрямовану атаку ударними безпілотниками по центральній частині Львова, що призвела до пошкодження об'єктів Всесвітньої спадщини

ЮНЕСКО в межах ансамблю історичного центру Львова», – наголошує зовнішньополітичне відомство. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4105179-potribni-dodatkovi-sankcii-v-sferi-kulturi-mzs-pisla-udaru-rf-po-istoricnomu-centru-lvova.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 24 бер. Сибіга заявив, що МЗС вже домовилось з експертами ЮНЕСКО про візит до Львова для фіксації руйнувань. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 24 бер. Експерти ЮНЕСКО відвідають Львів, щоб зафіксувати руйнування. – Інф.

МЗС України домовилося з експертами ЮНЕСКО про візит до Львова для фіксації руйнувань та оцінки завданої шкоди, повідомив міністр Андрій Сибіга. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1154100.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4105277-eksperti-unesko-vidvidaut-lviv-sob-zafiksuvati-rujnuvanna.html>

Укрінформ. – 2026. – 25 бер. Український інститут нацпам'яті закликає виключити Росію з ЮНЕСКО. – Інф.

УІНП закликає підписати відкрите звернення до міжнародної спільноти з вимогою виключити Росію з ЮНЕСКО через системні атаки на об'єкти культурної спадщини в Україні. В інституції зазначають, що постійні атаки на культурну спадщину України, яка перебуває під захистом ЮНЕСКО, є спрямованою політикою Кремля, що направлена на знищення української національної пам'яті та культурної ідентичності. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4105311-ukrainskij-institut-nacpamati-zaklikae-vikluciti-rosiu-z-unesko.html>

Укрінформ. – 2026. – 25 бер. Через злочини проти культурної спадщини членство Росії в ЮНЕСКО є неприпустимим – постпред України. – Інф.

Надзвичайний і Повноважний Посол у Франції Вадим Омельченко, який представляє Україну в ЮНЕСКО, звернувся до гендиректора організації з проханням дати оцінку атакам РФ на об'єкти культурної спадщини. «Росія має нести міжнародну кримінальну відповідальність за воєнні злочини, скоєні проти українців, українських міст і селищ, а також нашої культурної спадщини. Ці варварські дії не можуть залишатися без належної міжнародно-правової реакції», – переконаний Вадим Омельченко. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4105233-cerez-zlocini-proti-kulturnoi-spadsini-clenstvo-rosii-v-unesko-e-nepriustimim-postpred-ukraini.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 25 бер. МЗС Латвії засудило удари РФ по Львову і рішення Венеційського бієнале допустити на виставку російську експозицію. – Інф.

Місце військових злочинців у Гаазі перед судом, а не у Венеції, заявила на платформі X у вівторок міністр закордонних справ Латвії Байба Браже. Її заява стала реакцією на допис у мережі X міністра закордонних справ України

Андрія Сибіги, де він опублікував фото ударів російських дронів по Львову і звинуватив організаторів Венеційського бієнале у виправданні цього варварства. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1154126.html>

Укрінформ. – 2026. – 24 бер. Росія пошкодила в Україні 1 707 об'єктів культурної спадщини – Бережна. – Інф.

Росія з початку повномасштабного вторгнення пошкодила 1 707 об'єктів культурної спадщини та 2 503 об'єкти культурної інфраструктури, з них 513 – повністю зруйновані. Про це у Фейсбучі повідомляє віцепрем'єр-міністерка з гуманітарної політики – міністерка культури України Тетяна Бережна. «Росія цілеспрямовано знищує культурну спадщину України та атакує мирне населення. Ми фіксуємо кожен такий злочин, культурна спадщина не може бути мішенню», – наголосила віцепрем'єрка. Міністерство готує звернення до ЮНЕСКО з офіційним інформуванням про пошкодження об'єкту Всесвітньої спадщини. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4105159-rosia-poskodila-ponad-1-707-obektiv-kulturnoi-spadsini-berezna.html>

Укрінформ. – 2026. – 24 бер. Олександр Алфьоров, голова Українського інституту національної пам'яті: «Ми можемо сьогодні об'єднатися з поляками і стати щитом Європи». – Банахевич Ю.

У населеному пункті Угли на Рівненщині розпочалися пошукові роботи з виявлення останків місцевих жителів періоду Другої світової війни, які веде спільна українсько-польська група. Про результати її роботи стане відомо упродовж кількох наступних днів. Ця подія приковує значну увагу громадськості в Україні й Польщі, адже є елементом складної історії, що тривалий час викликало напруження у відносинах між Варшавою й Києвом. В інтерв'ю голова УІНП Олександр Алфьоров оцінив нинішній стан виконання українсько-польських домовленостей із проведення пошукових та ексгумаційних робіт; плани української сторони щодо співпраці з польськими колегами у цій царині, а також звернув увагу на кроки і жести, які можуть сприяти посиленню співробітництва між Інститутами національної пам'яті України і Польщі. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-world/4104935-oleksandr-alforov-golova-ukrainskogo-institutu-nacionalnoi-pamati.html>

Мовні питання

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 24 бер. Мовний омбудсмен про обмеження російськомовного дитячого контенту на YouTube: Робота в цьому напрямку триває. – Інф.

В Секретаріаті Уповноваженої із захисту державної мови зазначають, що обмеження російськомовного дитячого контенту на YouTube потребує системних рішень і міждержавної взаємодії. «Ми поділяємо стурбованість щодо впливу російськомовного контенту на дітей, тому це питання перебуває у

фокусі постійної уваги Уповноваженої. Воно неодноразово порушувалося на різних рівнях, зокрема під час нарад із керівництвом Верховної Ради, у взаємодії з профільним парламентським комітетом, органами виконавчої влади та Офісом президента», – йдеться у відповіді Секретаріату у відповідь на запитання в межах проєкту «Запитай в уповноваженої», чому держава не обмежує російськомовний дитячий контент на YouTube. Водночас у мовного омбудсмена констатували, що складність у тому, що міжнародні цифрові платформи – це не місцеві медіа, на які розповсюджується національне законодавство, і їхнє регулювання потребує системних рішень і міждержавної взаємодії. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1153935.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 25 бер. Білгород-Дністровський першим на Одещині заборонив публічне використання російськомовних творів. – Інф.

Білгород-Дністровська міська рада першою в Одеській області запровадила мораторій на публічне використання російськомовного культурного продукту, повідомляє Секретаріат Уповноваженого із захисту державної мови. Це зроблено з метою захисту українського інформаційного простору від гібридних впливів держави-агресора. Представниця Уповноваженої із захисту державної мови Анна Неруш зазначила, що Секретаріат чекатиме аналогічних рішень від інших територіальних громад. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1154172.html>

Театр

Україна молода. – 2026. – 25 бер. Легенди і шедеври. Національна опера України радує постановками Вільяма Форсайта, Івана Уривського та Анатолія Солов'яненка. – Неліна В.

Квітнева афіша Національної опери України на квітень пропонує світові та українські шедеври оперного та балетного мистецтва, яскраві прем'єри. Вже 2 квітня покажуть комічний балет «Весілля Фігаро» на музику Вольфганга Амадея Моцарта у постановці Віктора Яременка; наступного дня – оперу Жоржа Бізе «Кармен». Особливим стане 4 квітня – покажуть вечір одноактних балетів «4 Легенди – гала». У програмі представлять хореографію чотирьох легендарних балетмейстерів: Вільяма Форсайта (США), Джона Ноймаєра (США), Ханса ван Манена (Нідерланди), Олексія Ратманського (Україна – США). 5 квітня – опера «Кіт у чоботях» Юрія Шевченка. Автор та художній керівник проєкту – Анатолій Солов'яненко, режисер-постановник – Оксана Тараненко. Також у квітневій афіші заявлені: 10 квітня – опера Дж. Пуччіні «Мадам Баттерфлай»; 12 квітня – «Наталка Полтавка» Миколи Лисенка; 16 квітня – балет Євгена Станковича «Вечори на хуторі біля Диканьки» у постановці Віктора Литвинова; 19 квітня – опера Джузеппе Верді «Набукко», яка в постановці Анатолія Солов'яненка з незмінним успіхом йде на сцені Національної опери України уже понад вісім років; 25 квітня (два покази) – казка-балет «Фея Ляльок» у виконанні театру «Молодий балет Києва»; 29

квітня – наймасштабніша прем'єра 2025 року опера Жака Оффенбаха «Казки Гофмана» в постановці Івана Уривського та ін. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/4004/2006/193675/>

Музика

Україна молода. – 2026. – 25 бер. «Дударик» і місто Марії. У Львові відбудеться благодійний концерт-реквієм пам'яті жертв трагедії Маріуполя. – Кохан Л.

Мистецьке осмислення трагедії тимчасово окупованого Росією українського міста Маріуполь із презентацією благодійного проекту «Де ти: Where are you?» поєднає концерт-реквієм «Mariupol. Місто Марії», який відбудеться 25 березня у Львівській національній філармонії ім. Мирослава Скорика. Слухати музичні твори можна буде онлайн із різних країн світу, трансляція для глядачів в Україні – безкоштовна. У концерті візьмуть участь Національна академічна чоловіча хорова капела «Дударик» та Академічний камерний оркестр «Віртуози Львова». Солоістками вечора стануть Софія Соловій та Анна Шумаріна. Інструментальні партії виконують скрипаль Адріан Боднар, гітарист Олег Ярема та піаніст Євген Романов. За диригентським пультом – Юрій Бервецький і Дмитро Кацал. У програмі прозвучить дев'ять музичних творів. Центральним стане виконання балади «Де ти: Where are you?». Автор музики та слів – композитор, професор Лев Волянський (Нью-Йорк, США). Організатори – Ucrainica Research Institute та Національна академічна чоловіча хорова капела «Дударик» за підтримки міжнародних партнерських благодійних організацій. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/4004/2006/193648/>

Україна молода. – 2026. – 25 бер. «Прилетіла ластівочка». Хор «Гомін» популяризує твори Миколи Леонтовича. – Інф.

Серія концертів «Леонтович. Хор «Гомін» увійде до проекту із запису всієї хорової спадщини композитора у межах стратегії розвитку української класики «Ukrainian Live», започаткованого минулого року. Записи, які ввійдуть до фонду «Суспільного мовника» та звучатимуть в ефірі, здійснює «Радіо Культура». У Львівському органному залі «Гомін» у березні представив три концерти хорових творів Миколи Леонтовича. Жіночий склад співав під диригуванням хормейстерки Інни Торбич; чоловічий – Тараса Солдана. Звучали твори Миколи Леонтовича й Олександра Кошиця. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/4004/2006/193673/>

Візуальні мистецтва

Україна молода. – 2026. – 25 бер. Обличчя війни: фотовиставка про бійців «Хартії» завершила свою роботу у Полтаві і помандрувала Україною далі. – Волкова Г.

У Полтавському художньому музеї ім. Миколи Ярошенка на днях завершилася документальна фотовиставка «Хартія: Спека. 11 поглядів на війну». Саме стільки авторів долучилися до створення цього документального

проекту. В експозиції представлено понад 70 світлин. Вони зроблені переважно минулим літом на різних бойових позиціях. У розлоговому матеріалі – про виставку. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/4004/188/193657/>

Україна молода. – 2026. – 25 бер. Знайди свій день. Харківський художник Гамлет Зіньківський представив у Києві проєкт 365 «Час не потрібен». – Самченко В.

Проєкт 365 «Час не потрібен», який днями презентували у Музеї Ханенків у Києві, представляє новий цикл харківського митця Гамлета Зіньківського. Художник, який працює з графікою та стритартом, щодня із 1 січня до 31 грудня 2025 року створював по одному графічному зображенню невеликого формату. З 2013-го що два роки він створює графічні щоденникові цикли. Нинішній – сьомий. У планах – створити всього 10 таких серій й представити їх разом. Кураторка виставки Ольга Гончаренко. Партнери проєкту: ГО «Фундація Богдана та Варвари Ханенків», агенція «Купол». Виставка у стінах Музею Ханенків – до 17 травня. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/4004/164/193674/>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 24 бер. У Харкові 1 квітня відкриється виставка «Ковчег» до ювілею колекціонера Гриньова. – Інф.

1 квітня у Центрі сучасного мистецтва «ЄрміловЦентр» Каразінського університету в Харкові відкриється виставковий проєкт «Ковчег. Твори з колекції родини Гриньових», присвячений ювілею колекціонера Бориса Гриньова. Виставка триватиме до 1 травня. Кураторка проєкту – Марина Конєва. У виставці представлені роботи зокрема Анатолія Белова, Валера Бондаря, Станіслава Волязловського, Ігоря Голікова, Василя Цаголова, Іллі Чичкана та ін. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1153943.html>

Кіномистецтво. Кінопрокат

Україна молода. – 2026. – 25 бер. Чотири роки війни і любові. У Києві відбувся преспоказ документального фільму «Вона» режисерки Тетяни Станєвої. – Григоренко В.

У Києві в кінотеатрі «Жовтень» відбувся закритий преспоказ нового документального фільму режисерки Тетяни Станєвої «Вона», який розповідає про три сім'ї військових. Об'єднав героїнь стрічки та став основним місцем зйомок Болград – місто в Одеській області, серед мешканців якого багато українських болгар. Світова прем'єра стрічки відбулася в Болгарії, а також був спеціальний показ у Болграді. Докладно:

<https://umoloda.kyiv.ua/number/4004/2006/193667/>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 24 бер. «Мавка. Справжній міф» зібрала понад 20 млн грн за три тижні прокату. – Інф.; Укрінформ. – 2026. – 24 бер. Фільм «Мавка. Справжній міф» уже зібрав у прокаті понад \$20 мільйонів. –

Інф.

Романтичне фентезі «Мавка. Справжній міф» за три тижні прокату в Україні зібрало 20 750 тис. грн, а кількість глядачів сягнула 105 тис., повідомляє команда проєкту на своїй сторінці у Facebook. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1153955.html>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4105000-film-mavka-spravznij-mif-uzje-zibrav-u-prokati-ponad-20-miljoniv.html>

Укрінформ. – 2026. – 24 бер. У Києві пройде ретроспективний показ фільму «Прометей» Івана Кавалерідзе. – Інф.

У Києві 29 березня відбудеться ретроспективний показ стрічки «Прометей» Івана Кавалерідзе. Серія ретроспективних показів проходить у кінотеатрі «Жовтень» до 95-річчя закладу. У спільному проєкті Довженко-Центр та кінотеатр кожного місяця демонструватимуть знаковий український фільм на одне десятиріччя – від 1920-х до 2020-х. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4105033-u-kyevi-projde-retrospektivnij-pokaz-filmu-prometej-ivana-kavaleridze.html>

Література

NV. – 2026. – 24 бер. «Вже відчули це». Як зміниться ціна виданих в Україні книжок і що станеться на цьому ринку вже найближчим часом. – Угніва С.

Відомі видавці пояснили NV, чому вони вже не радіють від того, що попит на вітчизняні друковані книжки останнім часом зростає. Попри поштовх останніх років національний ринок уповільнюється. Про це йдеться у статті NV «Вартість слова», опублікованій у друкованому журналі NV № 1 за березень 2026 року. «Ми вже відчули це у III–IV кварталах минулого року, – розповідає Віктор Круглов, директор видавництва «Ранок». – Почали зменшуватися продажі, а такого ніколи не було, щоб у вересні і жовтні продавалося менше книжок, ніж у липні й серпні. Зазвичай восени продаж збільшується, а пік настає у грудні, перед святами». Також він звертає увагу на завантаженість друкарень: мовляв, якщо раніше до видавців стояли черги, щоб надрукуватися, і слід було робити замовлення за 3–4 місяці, то зараз усе навпаки. Відіграють свою негативну для книжкової справи роль і загальні настрої. «Змінилася поведінка покупців – люди почали витратити менше грошей, у пріоритеті ті речі, які точно будуть необхідні, – переконана Юлія Орлова, CEO видавництва Vivat. – І це стосується не лише книжок, а й інших бізнесів також». Крім того, частина українців, які поїхали за кордон, поступово вивчили інші мови і пішли з національного ринку, вважає Олександр Красовицький, засновник і гендиректор «Фоліо». На його думку, у 2026 році скорочення продажів може сягнути 15% у грошах і чверті – у примірниках. «Намічається серйозна криза, яку ми побачимо вже, мабуть, у II кварталі», – резюмує Віктор Круглов: наприкінці 2025-го принаймні з десятків книгарень назавжди зачинили свої двері, зокрема й у Києві. За його словами, зараз друкована література стає менш

доступною. Друкарні працюють на генераторах, підвищуються ціни на папір, галузі бракує кадрів, – тож ціни зростуть, зменшаться накладки, що, своєю чергою, ще більше підштовхне вгору вартість книжок. Зрештою, цінник друкованих видань може цього року збільшитися ще на 20–30%. І якщо за три роки тому психологічний бар'єр «комфортної» вартості художньої книжки становив близько 200 грн, потім – 300–400 грн, то у 2026-му типова ціна нової книжки сягне 700+ грн. «У Польщі в доларовому еквіваленті аналогічні книжки, особливо з розряду бестселерів, коштують вдвічі дешевше, ніж у нас», – зауважує Олександра Коваль, директорка Українського інституту книги. Водночас у сусідній країні, співставній за територією і населенням з Україною, книжок за рік продається приблизно на 1 млрд євро (51,3 млрд грн), каже Віктор Круглов. Тоді як в Україні – лише на \$150–200 млн (6,5–8,6 млрд грн). Є й інші оцінки: приблизно 6 млрд грн на рік у роздрібних цінах, за словами Красовицького. «Це включно з підручниками, а якщо без них, то трошки менше ніж 4,5 млрд грн», – додає видавець. Докладно:

<https://biz.nv.ua/ukr/markets/knigi-2026-eksperti-pro-zdorozhchannya-popiti-yak-zminitsya-rinok-novini-ukrajini-50594091.html>

Українформ. – 2026. – 24 бер. Інститут книги упорядкував четвертий каталог української поезії. – Інф.

Український інститут книги уклав та опублікував четвертий «Каталог української поезії», до якого увійшла добірка поетичних книжок за 2025–2026 рік. Каталог створили у межах третього Національного тижня читання поезії, який цього року пройшов за мотивами поеми Павла Тичини «Золотий гомін». Каталог охоплює 103 видання, які впорядкували у чотири тематичні групи: поезія (з) війни, класика, філософія, інтимне. Як зазначили в УІК, усі назви книг у каталозі мають гіперпосилання, за якими можна придбати книжку безпосередньо у видавця. Каталог розміщений на сайті УІК. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4105034-institut-knigi-uporadkuvav-cetvertij-katalog-ukrainskoi-poezii.html>

Музейна справа

Український тиждень. – 2026. – 23 бер. Поза тінню Росії: як Україна переосмислює спадщину Русі. – Петренко-Цеунова О.

«... Національний музей історії України організував низку круглих столів, присвячених темі «Русь в історії України: як розповісти про неї в музеях». Запросили широке коло учасників різного фаху (істориків, археологів, філологів) та з різних установ (Інституту історії України, Інституту археології, Інституту мовознавства НАН України, КНУ ім. Тараса Шевченка, Києво-Могилянської академії, Софії Київської, Києво-Печерської лаври, УІНП, НБУ ім. Володимира Вернадського). Модерував зустрічі науковий співробітник Національного музею історії України Вадим Арістов... Тиждень ознайомився з результатами обговорень та виокремив ключові тези... Перший круглий стіл 12 листопада 2025 року відбувся за участі істориків Тараса Пшеничного, Вадима

Арістова, Ярослава Затилюка, Тимура Горбача та археологів Всеволода Івакіна, Євгена Синиці, В'ячеслава Баранова. Захід був присвячений представленню історії Русі в музейному просторі та суспільному дискурсі як наріжного елемента національної ідентичності. Дискутаннти обговорювали можливості вироблення науково обґрунтованих, але доступних для широкого загалу відповідей на ворожі історичні маніпуляції, зокрема через визначення витоків українського етносу в середньовічний період. Питання про Русь знову стало актуальним не тому, що з'явилися нові джерела чи інтерпретації. Його актуалізувала війна (хоча російські спроби монополізувати минуле як політичний ресурс не припинялися й доти). У відповідь український публічний простір активізувався, намагаючись через книжки, виставки, дискусії, популярні лекції, нові музейні концепції відстояти свою спадкоємність із Руссю. Тож дискусія про Русь зводиться до питання належності: чия це спадщина... Компроміс між академічністю і доступністю вдасться віднайти, якщо враховувати потреби й запити різних сегментів аудиторії. Війна лише загострює цю дилему. З одного боку, є запит на чіткі й однозначні відповіді: хто ми і звідки. З іншого – саме тепер зростає ризик редукції складного минулого до набору зручних формул. У цьому сенсі українська гуманітаристика опиняється перед вибором: або залишитися в режимі реакції на російську пропаганду, або використати момент для переосмислення власних підходів. Йдеться не про відмову від полеміки з Росією, а про поглиблення професійного рівня та творення власного, українського бачення історії. Замість звичного розвінчування російських міфів необхідна асиметрична відповідь – власна оптика, без прив'язки до Росії як головного Іншого... Другий круглий стіл відбувся 10 грудня 2025 року за участі мовознавців Олександра Скопненка, Лідії Гнатюк, Оксани Ніки й істориків Ярослава Затилюка та Вадима Арістова. Учасники говорили про різні рівні опису минулого: мову джерел, мову науки й фахової освіти та мову популяризації... Третій круглий стіл відбувся 21 січня 2026 року, учасниками стали історики Олександр Алфьоров, Кирило Галушко, Сергій Тараненко та Вадим Арістов. Говорили про необхідність повної відмови від імперських та радянських термінологічних конструкцій, які досі домінують у науці та музеях. Зокрема, замість вислову «давньоруська історія», що підтримує міф про «древнерусскую народность», ... , запропоновано вживати дефініцію «Русь – середньовічна українська держава»... Учасники наголосили на потребі деколонізації англomовного нарративу: нагальним є остаточний перехід на українську транслітерацію імен та назв у міжнародному просторі (Kyiv замість Kiev, Volodymyr замість Vladimir тощо)... Дискусійним є питання формату поширення знань через музеї, книжки, відео-проєкти. Учасники запропонували орієнтуватися насамперед на дитячу аудиторію як ключову в засвоєнні нового бачення історії Русі... Також було підкреслено дефіцит персоналізованої історії... Ще одна пропозиція – показувати мережевість держави: не тільки Київ, а й Чернігів, Переяслав, Галич, Володимир... Четвертий круглий стіл відбувся 15 березня 2026 року, до нього долучилися історики Наталя Старченко, Максим Яременко, Олексій Сокирко, Сергій Багро та Вадим Арістов. Цього разу говорили про звернення до середньовічної

спадщини Русі в політичній культурі Великого князівства Литовського, Польського Королівства й Речі Посполитої, роль інтелектуального спадку княжої доби в розвитку пізньосередньовічної та ранньомодерної освіти й релігійної культури українських земель, а також «пригадування» киеворуського минулого в козацькій традиції XVII–XVIII століть... Лишається привітати таку важливу ініціативу Національного музею історії України та побажати іншим українським музеям також започатковувати подібні масштабні обговорення...».

<https://tyzhden.ua/poza-tinniu-rosii-iak-ukraina-pereosmysliuie-spadshchynuru-si/>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 24 бер. У Музеї війни 29 березня відбудеться дискусія про мистецтво українського Півдня та викрадення спадщини Херсона. – Інф.

29 березня у просторі виставки «ХЕРСОН: НЕ/ВКРАДЕНЕ. Штудії та омажі» в Музеї війни в Києві відбудеться публічна дискусія «Мистецтво українського Півдня: не дати затерти». Як зазначається в анонсі, російська агресія спрямована не лише проти українських територій, а й проти культурної спадщини. Одним із задокументованих злочинів стало незаконне вивезення до Криму близько 11 тис. творів живопису, графіки та ікон із Херсонського обласного художнього музею ім. Олексія Шовкуненка. Під час дискусії йтиметься про особливості та традиції мистецтва Півдня України, факти незаконного привласнення агресором матеріальних зразків української культури, а також про переосмислення і продовження цієї спадщини в сучасному мистецтві. Учасниками події стануть автор ідеї виставки «Херсон: НЕ/ВКРАДЕНЕ» Матвій Вайсберг, журналістка і кураторка артпроектів Юлія Манукян, директорка Херсонського обласного художнього музею ім. Олексія Шовкуненка Аліна Доценко, а також художник Антон Логов. Модеруватиме розмову завідувач сектору Музею війни Роман Кабачій. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/culture/1153939.html>

Укрінформ. – 2026. – 25 бер. Херсонський художній музей отримав від Київської митниці конфісковану порцелянову мініатюру. – Інф.

Херсонський обласний художній музей ім. Олексія Шовкуненка отримав від Київської митниці конфісковану порцелянову мініатюру «Буратіно на черепаці», створену майстрами Київського експериментального кераміко-художнього заводу у 1970-х роках. Наказом Міністерства культури України її передали до музею на постійне зберігання, а директорка музею Аліна Доценко особисто отримала її з рук митників. Ця мініатюра є класичним зразком української радянської малої пластики. Вона належить до відомої серії за мотивами казки «Золотий ключик, або Пригоди Буратіно». Автор моделі – один з найвидатніших скульпторів-фарфористів України Владислав Щербина. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4105242-hersonskij-hudoznij-muzej-otrimav-vid-kiiivskoi-mitnici-konfiskovanu-porcelanovu-miniaturu.html>

День. – 2026. – 23 бер. Спротив: літературно-музичний день в Музеї книги і друкарства України. – Грабовська І., Палій Д.

У Музеї книги і друкарства України 21 березня відбулися музично-літературні заходи. У першій половині дня господарями музею були діти – учасники конкурсу «Сяйво сердець», організованого за сприяння Міністерства культури України, Асоціації діячів естрадного мистецтва України та громадської організації «Терсвіт», яка займається індивідуальною мистецькою діяльністю. У другій половині дня відвідувачам Музею книги і друкарства України був запропонований концерт «Медитативна містерія» за участі співака-барда, композитора Франца Пірнача і піаністки, солістки Чернівецької філармонії ім. Дмитра Гнатюка, заслуженої артистки України Лілі Холоменюк. Концерт побудовано на поезіях Ліни Костенко і Василя Симоненка та фортеп'яних творах українських композиторів. Докладно:

<https://day.kyiv.ua/article/kultura/sprotyv-literurno-muzychnyy-den-v-muzeji-knyhy-i-drukarstva-ukrayiny>

Охорона культурної спадщини

Віледж Україна. – 2026. – 24 бер. У Києві оголосили бліц-конкурс ідей для тимчасового облаштування Поштової площі. – Джанов Д.

У Києві оголосили бліц-конкурс ідей для тимчасового облаштування Поштової площі. Головне завдання – зберегти та захистити від руйнувань підземну пам'ятку археології часів Київської Русі. Від учасників очікують ідей щодо облаштування напівзруйнованого входу до підземного простору. Організатором конкурсу виступила ГО «Музей однієї нації на Поштовій площі» за підтримки Національної спілки архітекторів та низки національних заповідників, зокрема «Софії Київської» та «Хортиці». Докладно про умови конкурсу:

<https://www.village.com.ua/village/city/city/372247-u-kievi-ogolosili-blits-konkurs-idey-dlya-timchasovogo-oblashtuvannya-poshtovoyi-ploschi>

Віледж Україна. – 2026. – 24 бер. В Одесі вночі почали зносити пам'ятку архітектури на Французькому бульварі. – Гуржий В.; Укрінформ. – 2026. – 24 бер. В Одесі пошкоджена пам'ятка архітектури на Французькому бульварі. – Інф.

У ніч на 24 березня в Одесі почали зносити частину пам'ятки архітектури на Французькому бульварі, 10, пише «Думська». Будівля розташована на території колишнього винзаводу та є пам'яткою архітектури й містобудування місцевого значення під назвою «Будівля складів удільного відомства». Її побудував архітектор Лев Влодек у 1895 році. Також у серпні 2025 року на території цього заводу, який приватизували у вересні 2021 року, знесли частину промислових корпусів. Депутат Одеської міськради Петро Обухов підтвердив пошкодження пам'ятки. Наразі готують відповідний акт щодо самочинних робіт для звернення до суду та правоохоронних органів. Докладно:

<https://www.village.com.ua/village/city/city-news/372225-v-odesi-vnochi-pochali-znositi-pam-yatku-arhitekturi-na-frantsuzkomu-bulvari>

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/4105117-v-odesi-poskodzena-pamatka-arhitekturi-na-francuzkomu-bulvari.html>

Бібліотечна справа. Промоція читання

Українська літературна газета. – 2026. – 24 бер. Підтримайте бібліотеку українського мистецтва. – Інф.

Онлайн-бібліотека українського мистецтва на межі закриття, повідомила її засновниця Катерина Лебедева. Бібліотеку українського мистецтва Катерина Лебедева засновувала 5 червня 2014 року в Києві. Основний її контент – електронні копії книг про українське мистецтво, виданих протягом ХХ ст. в Україні та за кордоном. На сайті також є розділи «Журнали», «Статті», «Ексклюзив», «Дитячі книги з ілюстраціями українських художників». Проект має й англomовну версію. Докладно:

<https://litgazeta.com.ua/podiji-literaturi/pidtrymajte-biblioteku-ukrainskoho-mystetstva/>

Релігія

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 24 бер. Заповідник «Києво-Печерська лавра» просить монастир УПЦ (МП) звільнити два корпуси. – Інф.

Національний заповідник «Києво-Печерська лавра» просить Свято-Успенську Києво-Печерську лавру (чоловічий монастир) звільнити два корпуси, повідомив адвокат УПЦ (МП) Микита Чекман. За його словами, 24 березня представниками заповідника було самовільно зрізано та замінено замки у приміщеннях. «Водночас судові спори щодо правомірності перебування монастиря в Лаврі тривають, і відсутні будь-які судові рішення, що набрали законної сили», – написав він. На його думку, зазначеними діями грубо порушуються права монастиря та монахів, зокрема: право на користування майном; право на здійснення релігійної діяльності; право на повагу до житла та приватного життя (келії монахів). Він повідомив, що на місце викликані працівники поліції, готуються відповідні заяви. Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1153953.html>

Інтерфакс-Україна. – 2026. – 24 бер. Держетнополітики виявило ознаки афілійованості монастиря «Голосіївська пустинь» УПЦ (МП) з РПЦ. – Інф.

Державна служба України з етнополітики та свободи совісті завершила дослідження щодо наявності ознак афілійованості монастиря «Свято-Покровська Голосіївська пустинь» Київської митрополії Української православної церкви з іноземною релігійною організацією, діяльність якої в Україні заборонена. Згідно з повідомленням відомства, дослідження тривало з 26 січня по 19 березня 2026 року, і за його результатами встановлено низку ознак, які свідчать про наявність афілійованості. Усі виявлені відомості та їх правове обґрунтування викладено в результатах дослідження [тут](#). Докладно:

<https://interfax.com.ua/news/general/1153921.html>

Нацменшини. Закордонні українці

Укрінформ. – 2026. – 24 бер. У Лос-Анджелесі відбувся ювілейний «Pysanka Festival». – Інф.

У Ukrainian Art Center Los Angeles (США) відбувся 15-й «Pysanka Festival», який об'єднав українську громаду, митців і гостей, поєднавши культурну програму, ярмарок і благодійні ініціативи на підтримку України. Організатором виступив Ukrainian Art Center Los Angeles. Загалом подію відвідали до тисячі гостей. Важливою частиною програми стали майстер-класи з писанкарства. Їх проводила мисткиня Барбара Ветцель. Вона має українське коріння. Також в межах фестивалю були представлені традиційні українські страви. Особливу увагу приділили благодійній складовій. За словами засновниці Go Ukraina Олени Сімаковської, 100% коштів від продажу їжі з фудтраку спрямують на протезування ветерана Дмитра Рибаченка. Докладно:

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/4104983-u-losandzelesi-vidbuvsavivilejnj-pysanka-festival.html>

Випуск підготувала
завідувачка сектору оперативного інформування
та розповсюдження інформації Інформцентру з питань культури та мистецтва;
тел.: 425-23-26
електронна адреса: infocenter@nplu.org
info_nplu@ua.fm